

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Niets meer aan doen

door Ferdinand Grapperhaus

In de advocatuur had ik een partner die een bordje op zijn deur had voor medewerkers die goedkeuring kwamen vragen voor een concept-advies: 'Niets meer aan doen, stuur maar uit!' Tja. Het had een zeker risico, maar hij wist heel goed wanneer hij wél moest controleren. Je selecteert je mensen tenslotte zelf op kwaliteit en kunde – en dan vertrouwen je ze daar ook op.

Toen ik minister van Justitie en Veiligheid werd kwam ik in een totaal nieuwe omgeving met politieke verantwoordelijkheid voor meer dan honderdduizend ambtenaren, en dacht ik: hoe ga ik net zo'n vertrouwen opbouwen? Mijn personal coach, een rustige, verstandige dame, zei tegen me: 'Jij moet iets gaan doen waar advocaten niet in uitblinken.'

'Oh?', zei ik, bij voorbaat licht gegriefd.

'Luisteren; goed luisteren', antwoordde ze onaangedaan.

Dat deed ik, en zo ontdekte ik de hoge kwaliteit van onze JenV-ambtenaren, maar leerde ik ook de ambtelijke denkprocessen herkennen, en ontdekte ik wie ik kon vertrouwen in een lastige, voortdurend kleine en grote beslissingen vereisende baan.

Dat we een betrouwbare, verstandige ambtenaar aan het hoofd van ons kabinet krijgen geeft me daarom wel enige geruststelling, hetgeen niet afdoet aan het volstrekt op onzekerheden (eenzijdige EU-privileges opeisen?) gebaseerde en met ondoordachte voornemens (hoge BTW op schoolboeken?) doorspekte hoofdlijnenakkoord, laat staan de rechtsstatelijk dubieuze insteek van deze coalitie.

Dat de partijleider van de grootste partij zich sluw buiten het kabinet heeft weten te houden, zegt veel over zijn politieke genius: hij komt zo niet in verlegenheid wanneer hij als regeringsleider onze EU-deelname zou moeten verdedigen, en het bespaart hem ook een pijnlijk weerzien met de door hem corrupt gesuggereerde rechtspraak.

Het zou nog genialer van deze populistische partijleider zijn als hij de nieuwe premier vooral zijn gang laat gaan en zich onthoudt van bemoeienis met de staatshuishouding en de invulling van de rechtsstaat. Het zal de aandacht afleiden van alle inmiddels verbroken verkiezingsbeloftes. Het zal er ook toe leiden dat deze uiterst wankel ogende coalitie meer op de achtergrond raakt. En hij kan een voorttuffend, ambtelijk geleid kabinet als zijn populistische verdienste claimen – eraan voorbijgaand dat ons voortreffelijke ambtelijke apparaat een kwestie is geweest van eeuwenlange opbouw.

Maar ja, het zal tegen de natuur van de Prins der Populisten ingaan om te moeten vertrouwen op de kennis, kunde en overige kwaliteiten van onze ambtenaren onder leiding van deze minister-president, van oorsprong ambtenaar pur sang. Gemiste kans!

Bij mij liep het qua vertrouwen beter af. Ik heb dat bordje 'Niets meer aan doen' niet nodig gehad: ik vond het veel te leuk om alles van de ambtenaren te horen en met ze te bespreken. Ik had wel een mezoëza, een joods zegenbordje, aan mijn deur. Want de wens dat God met ons zij, geldt voor de minister evenzeer als voor zijn ambtenaren.